

mitigačních opatření, ale především v jejich úsilí adaptovat se na změnu klimatu.

Všechny tyto body by měly být dostatečně lákavou „návnadou“ pro akademiky z oblasti mezinárodních vztahů, aby se problematice klimatické změny věnovali v ještě intenzivnější míře než dosud. Bude-li mezi nimi i John Vogler, bude to jen dobře. Jeho nejnovější dílo je totiž významným příspěvkem do debaty o vztahu klimatické změny a mezinárodní politiky a už nyní lze kvitovat s povděkem, pokud se v budoucnosti dočká aktualizovaného vydání.

Další použité zdroje

HALL, Nina (2016): The Institution-

alisation of climate change in global politics. In: Sosa-Nunez, Gustavo a Atkins, Ed (eds.): *Environment, Climate Change and International Relations*. Bristol: E-International Relations, s. 60–74.

HARRIS, Paul G. (2011). Reconceptualizing Global Governance. In: Dryzek, John S., Norgaard, Richard B. a Schlosberg, David (eds.): *The Oxford Handbook of Climate Change and Society*. Oxford: Oxford University Press, s. 639–652.

STRECK, Charlotte a TERHALLE, Maximilian (2013): The changing geopolitics of climate change. *Climate Policy*, roč. 13, č. 5, s. 533–537.

Daniel Tichý*

DEUZE, Mark (2015): *Media Life. Život v médiích*. Praha: Karolinum.

Mark Deuze, působící v současné době jako profesor mediálních studií na Amsterodamské univerzitě, je autorem řady vědeckých článků a monografií, z nichž můžeme uvést například *Media Work* (2007) a *Managing Media Work* (2010). Ve svých pracích, stejně jako ve své první knize přeložené do češtiny s názvem *Media Life: Život v médiích*, se zabývá dopady nových médií na jedince žijícího v globalizované společnosti. Kniha je rozdělena do osmi hlavních kapitol a následně do dílčích podkapitol. Každá z kapitol se zabývá jiným aspektem života v médiích, nicméně celá kniha čtenářsky atraktivně plyne a problematiku analyzovanou v jednotlivých kapitolách jsou koherentní.

Krátkou úvodní kapitolu autor využil k obecnému představení teorie života v médiích, nastínění jeho

problematikých aspektů, kterými se zabývá v jednotlivých kapitolách a stručnému popisu jejich obsahu. Hned na prvních řádcích autor používá trefného metaforického přirovnání a tvrdí, že „*média jsou pro nás tím, čím je voda pro ryby*“ (s. 7) – tedy že jsou natolik součástí našeho životního prostředí, že je prakticky nemáme šanci vnímat. Na této myšlence je vystavěna vlastně celá Deuzeho teorie, kterou v následujících kapitolách systematicky rozvíjí.

V první kapitole s názvem „*Život v médiích*“ Deuze charakterizuje proces odluky člověka od stroje a současně ukazuje na mnoha příkladech z literatury i filmové tvorby, že společnost se odjakživa obává stírání rozdílů mezi technikou a lidmi. Z těchto i dalších uvedených příkladů vyplývá základní problematiku aspekt: lidská pochyb-

*Mgr. Daniel Tichý, Katedra politologie a mezinárodních vztahů, Fakulta filozofická, Západočeská univerzita v Plzni, dtichy@kap.zcu.cz.

nost o schopnosti jednoznačného rozlišení člověka od stroje.

Druhá kapitola „Média dnes“ je věnována vlivu médií na společenské struktury. Je paradoxem, že média si ve svém životě neuvědomujeme, i když úspěšně řídí naši každodenní realitu a vedou se o nich nikdy nekončící debaty. Autor dochází k závěru, že čím více se média odhmotňují, tím více lidé hovoří o tom, co pro nás vlastně znamená.

Ústředním motivem třetí kapitoly s názvem „Co média dělají“ je proces „ztracení se“ v médiích. Deuze upozorňuje na to, že způsob, jakým s médii nakládáme, nás ve skutečnosti odvádí od našich bližních, protože nám umožňuje soustředit se jen a pouze na to, co zajímá nás samé.

V kapitole „Vně médií není života“ autor nahlíží na život v médiích jako na život v obrovské veřejné knihovně, v kompletním archivu, který je neustále aktualizován buď námi samými, nebo ostatními. Deuze se také dotýká problematiky neustálého sledování bezpečnostními kamerami na veřejných místech za účelem vytvoření „dokonalé společnosti“.

V kapitole „Společnost v médiích“ si Deuze pokládá otázku, jací lidé vlastně jsme, když žijeme v médiích, a poprvé užívá metafory zombií. Zpočátku tak činí v lehce ironickém duchu, později pak s naprostou vážností. Zombie mohou být jak média, tak lidé. Život v rychle se technicky inovujícím světě s sebou přináší vznik rozsáhlých pohřebišť (ne)mrtvých médií. Lidé odkládají leckdy stále funkční, nicméně zastaralou techniku, kterou Deuze souhrnně nazývá „zombie média“. Pokud my sami žijeme stále v médiích, tak si méně uvědomujeme okolní svět a jsme méně naladěni na

své smysly. Stáváme se tak jakýmsi „bezzivotnými automaty“. Tomuto procesu dává autor název „zombiefikace společnosti“.

Jestli vnímáme vše skutečně pomocí médií, jak nám mohou média pomoci přiblížit se realitě? Touto problematikou se autor zabývá v kapitole „Společně sami“, kde nastiňuje pocity, které zakoušíme ve vztahu vůči sobě i ostatním v životě v médiích.

Nutností používání médií k přežití je věnována sedmá kapitola s názvem „V médiích se přizpůsobujeme“. Zde autor upozorňuje na fakt, že všechny politické strany, zájmové skupiny i státní organizace musí nutně mít mediální strategii, jinak mají minimální šanci na sebe upozornit. Toto všechno může v extrému vést až k tzv. Trumanovu syndromu, který autor představuje v poslední kapitole „Život uvnitř médií“. Lidé mají pocit, že všichni lidé kolem nich jsou herci, věci jsou kulisy a nic není skutečné.

Autor při zpracovávání této knihy pracoval s širokou škálou různých zdrojů. Nevycházel však pouze z odborných prací jiných badatelů v oblasti nových médií, ale používal také velké množství příkladů z popkultury, což textu jen prospělo. Autor nezůstává pouze v oblasti mediálních studií a vypůjčuje si například i citace z děl z oblasti neurověd, filozofie, psychologie, architektury, umění a mnoha dalších. Obsáhlý a pestrý soupis zdrojů na konci knihy jen ukazuje, jaká je tomuto tématu v současné době věnovaná pozornost v mnoha různých oborech a jak je toto téma aktuální a důležité.

Svým lehce kontroverzním pojetím médií do jisté míry navazuje na Marshalla McLuhana, když tvrdí, že v knize používá pojem média jako synonymum k pojmu informační a komunikační

technologie, tedy obecněji „stroje“. Na rozdíl od McLuhana Deuze však netvrdí, že média náš život determinují, ale ať chceme nebo ne, odehrávají se v nich všechny aspekty našeho života.

Nejpodnětnější a dalo by se říci nejcennější je nepochybně pasáž, ve které autor předkládá teorii „zombiefikace společnosti“. Z počátku může použití tohoto slovního spojení působit nemístně, nicméně Deuze svou teorii a použití terminologie podkládá mnoha zdroji. Předkládá ucelené argumenty a zpočátku nedůvěřivému čtenáři pak nezbývá než souhlasit, že použití termínu je oprávněné. Upozorňuje zde totiž i na vedlejší aspekty medializace společnosti, které se často přehlízí – v tomto případě na vznik „pohřebišť médií“ a s nimi spjatý neblahý vliv na životní prostředí. Mediální artefakty totiž bývají

vyrobeny z rizikových, ale i vzácných materiálů, jejichž likvidace je náročná a nákladná.

Media Life je kniha jistě podnětná, ale do jisté míry nerealistická. Deuze popisuje naprosté a perfektní splnutí člověka s médii, nicméně jako by opomíjel tu část společnosti, která není příliš technicky zdatná, případně tu část, která žije mimo dosah médií. Zdá se tedy, jako by svou knihu směřoval na určitou uzavřenou komunitu technicky schopných, tvořivých a uvědomělých lidí, kteří mají neustálý přístup k síti a nikdy se nevzdálí od signálu mobilního telefonu. Těžko říct, nakolik bude tato vize „ideální“ společnosti v budoucnosti reálná, nicméně v současné době máme k tomuto modelu zatím daleko.

Kateřina Balcarová*

---

*Bc. Kateřina Balcarová, Katedra filozofie, Fakulta filozofická, Západočeská univerzita v Plzni, kbalcar@students.zcu.cz.